

նութեան այս բարձրագլուխ հսկան և լուս-
ցնելով ցմիշտ անապատի այս փողը:

Մարդուս մինակ, և ճշմարիտ մեծութիւնը
իր անձը շահիլն է, որուն միջոցը Յիսուս
ինքը սորվեցուց, ասեւ աշխարհն ու ինք-
զինքը և սիրել ընկերը իր անձին չափ:

Դեռ չեկաւ, չերեցաւ մէկը որ գիտնար
գերազանցել մարդուս բնութիւնը իր զօրու-
թեամբ և իր հնարքներով, ցաւերու մէջէն
խայտալով անցնիլ, սարսափն արհամարհել,
չունենալով ոչ մէկ երկիւղ կամ կասկած,
ու չենթարկուիլ մահուան:

Նինոս և Նաբուգոդոնոսոր, Ալեքսանդր
ու Թիմուր-Լէնկ, որոնք աշխարհիս սար-
սափն էին, այսօր և ոչ տղեկի մը վախ
կ'ազդեն: Ըլլայ մեծ, ըլլայ պղտիկ, միօրի-
նակ համանման մահուան ձեռքը խաղալիկ
են, եթէ բախտով իսկ իրարմէ տարբեր են:

Բոլոր գետերը չեն կրնար ծովը լեցնել, և
ոչ տենչանքները սիրտը: Կարելի է կտրել
ու անցնիլ անհուն ուղիներ և միայն փո-
քրիկ խողովակ մը թրջել և ոչ զայն լեցնել:
Սիրտը չ'անցնիր, և անցաւոր բաներով չի
լեցուիր, չի կշտանար, չի գոհանար:

Ձեր գանձը, ով շահամոլներ երկնքի մէջ
ժողովեցէք, որովհետեւ ուր որ է ձեր հա-
րըստութիւնը՝ հոն է նաեւ սրտերնիդ: Բըռ-
նաւորներ, դուք ալ գիտցէք, թէ մեծ չի
կոչուիր այն որ տիեզերքը շղթայի կը զարնէ,
այլ այն որ իր սիրտը կը շղթայէ Յիսուսի
լուծին տակ: Գործեցէք այդ լուծը, և պիտի
գանէք ձեր փնտռածը, հանգիստը:

Ձեզի ալ կ'ուղղեմ առաքինութեան հրա-
ւերը, ով փափկասուն հոգիներ, որ խոյս
տալով ծանրաբեռն հոգերէն, և թանձր խոր-
հուրդներէն, կը սիրէք զեղեւկոտ ալիքնե-
րուն վրայ և նոսր օդին մէջ ձեր սիրտը
փաղաքել, անձկանօք կը դիմէք դէպի գե-
ղեցիկը, դէպի հրաշալին. ձեր սրտի բա-
բախումներուն խառնուած է և հոգին որ
ոչ միայն բարւոյն կ'անձկայ այլ կը սիրէ և
գեղեցիկը: Սակայն դուք ալ թերեւս մոռ-
ցած էք բան մը, թէ չկայ կատարեալ գե-
ղեցկութիւն և բարութիւն որ միանգամայն
ճշմարիտ ըլլայ, որովհետեւ ճշմարտութիւնն
է յաւիտենական, և ինչ որ անմահ չէ՝ ան-

ցաւորի ցաւն ունի իր մէջ, վայելքին ահա-
ւոր դառնութիւնը:

Ի՞նչ կայ ստուգիւ ստեղծեալ բնութեան
մէջ աւելի գեղեցիկ քան մարդը, և որո՞ւն
գեղեցկութիւնը աւելի շուտ կ'անցնի քան
թէ մարդունը. վայրկեան մ'ալ համբերէ
ո՞վ գեղադէշ օրիորդ, ու մի ծածկեր ինք-
զինքդ քեզմէ, զի քու հոգիիդ հայելին, քու
ներքին գիտակցութիւնդ գեղ աւելի պայ-
ծառ ու պարզ կը ցուցնէ ինչ որ ես և ինչ
որ պիտի ըլլաս, քան ձեռքդ բռնած հայե-
լին ուր պիշ պիշ կը նայիս ու կը ցոլանաս:

Կանգ առ, մի սարսափիր, ով Քրիստոսի
խաչով դրոշմուած ձակատ, յաւերժահարս
մը կամ դիցուհի մը չես, այլ կին մը հողէն
մարմնացած: Նոյն հողէն կը սնի վարդը
փուշին հետ, շուշանը դժնիկին հետ ու նոյն
հողին կը դառնան ուշ կամ շուտ:

Դուն ինքդ հարցուր քեզի, ինչո՞ւ այդքան
խնամք, այդքան հոգ դէմքիդ գեղեցկու-
թեան համար, միթէ եղծանիլ չէ՞ քու բնա-
կան շնորհքդ այդ մուրացածոյ բաներով: Եթէ
ծարիրի ու սնգոյրի կը կարօտիս՝ ուրեմն
դու գեղեցիկ չես, այլ գեղեցկութիւն կեդ-
ծող: Եթէ բնականօրէն չքնաղ ես դու, ինչո՞ւ
այդքան հոգ, այդքան շարշարանք վաղա-
թարշամ արուեստի համար:

Ահա դուն ալ տրամօրէն կը զգաս թէ այդ
փոփոխական շնորհքը երկար պիտի չմնայ
դէմքիդ վրայ, այլ ինչպէս հինցած նկարի
մը գոյնը պիտի թօթափի ուշ կամ շուտ:
Ինչպէս ծաղիկն այն թարմագեղ զօր առա-
ւօտները գլխարկիդ վրան կը դնես և երե-
կոներն ալ կը նետես ոտքերուդ տակ, դուն
ալ, ծաղիկ չնաշխարհիկ, զարմանազան օ-
րիորդ, դուն ալ երեկոյ մը պիտի թառա-
միս, և ո՞վ պիտի դիմանայ առաւօտուն քու
դէմքիդ նայելու...: Զգո՞յ՛, զգո՞յ՛, հէգ
օրիորդ, պարկեշտութեանդ գանձը մի փճա-
ցնեք ստուերական և սնոտի գգուանքներով:
Եթէ լծուած ես օրէնքով, ուղիղ տար կեան-
քիդ ահօսին լուծը:

Յիշէ՛ Աւետարանի կոյսերը, վառէ՛ հա-
ւատքիդ լապտերը, զարդարուէ՛ ոսկեշող
և անարատ պատմութեամբ, որպէս զի երբ
հնչէ վերջին փողը, երբ լսես Անոր ձայնը

թէ Ես եմ փեսան, ելլես և ընդառաջես,
մտնելու համար յաւերժական առագաստը:

Դուն ալ, ով երիտասարդ, դու, պարծանքն
ու գեղեցկութիւնը մեռնող մարդկութեան,
դու մանկացած ուրախութիւն ըստ Սողո-
մոնի բսածին, որ կը սիրես զուարճանալ քու
ծաղիկ հասակովդ, քու թարմ սրտովդ ու-
րիշին յեցած. դուն եւս յիշէ թէ մանկու-
թիւնն ալ անցաւոր է. պիտի գան տարի-
ներ որ պիտի ըսես թէ. «Ախ, չի սպասեր»:
Աւա՛ղ, պիտի փրթի քու արծաթէ լարդ ալ,
պիտի կտրի ոսկի մանեակդ, պիտի փոշիա-
նայ այդ կաւեղէն սափորն ալ, և այն ատեն
հողը հողին կը խառնուի, ու հոգին կ'երթայ
վերստին Աստուծոյ որ զայն տուած էր:

Անցած չէ՞ երբեք այն սեւ ու մութ ա-
գարակէն որ լի է վայրի խոտերով. և ո՞վ
չէ անցած հեռուէն կամ մօտէն գիւղական
եկեղեցիներուն, և կամ ամբոխալից քա-
ղաքներուն արուարձաններէն՝ ուր ոչ թէ
կապոյտին մէջ դեղեւկոտ թռչող նոճին և
կամ երկրպագող ուռենին կ'երեւայ որքան
երեք ոստով գամուած անպաճոյճ փայտեր,
անտերեւ իրարու մօտ խիտ խիտ շարուած,
Խաչէր գերեզմաններու. անոնք սարսուռ
ու դող են վատերու սրտին, անոնք խրա-
խոյս են առաքելի հոգիներուն: Ամենայն ի-
մաստութեամբ լեցուն պրակներ քան բոլոր
գրքերն աշխարհիս, որոնց ամէն տողը ինչ
այբբենով ալ սկսի՝ կը վերջանան Օ-ով մը:

Եւ քանի՞ ծաղիկներ դեռ հաղիւ շնչած
գարնան սիւքը՝ իսկոյն թարշամելով այնտեղ
կը թաղուին. որքան սրտագրաւ և հրաշալի
գեղեցկութիւններ, որքան փափուկ մար-
միններ գգուելի և փայփայելի տարփածու-

ներու գրկին մէջ, այնտեղ գարշահոտ ին-
կած են. դէմքեր, և քանի քաղցր դէմքեր,
որոնց երեւոյթը ակնթարթով մ'աւելի խոր
կը տպաւորուէր սրտերուն մէջ. քան թէ
լուսանկարի բիրին մէջ, և հոն բոլորովին
քայքայուած... ոչնչացած ամբողջովին...

Ահ, ոչ թէ մարմինին, ոչ թէ գնայուն ա-
րիւնին, այլ սրտին և հոգիին անբաժան յա-
րած կը մնայ ճշմարիտ գեղեցկութիւնը:

Գերեզմաններու արտաքին տեսիլքն ալ
չառ խնամքով կը պահպանէ, կը խաղաղէ
Քրիստոսի խաչը, մինչեւ որ վերստին գան-
գելով տարրալոյծ նիւթերը նոր և չքնաղ
արուեստով մը յարութիւն տայ, և նիւթա-
կանն աննիւթին խառնելով անոնց երանա-
կան անմահութիւն շնորհէ:

Անոր համար սիրտ կ'առնենք, կը յուզ-
ուինք երբ գերեզմաններու մօտէն կ'անց-
նինք. մանաւանդ երբ կը տեսնենք մանուկի
մը ծաղիկ դամբանը, և կամ օրիորդի մը
չիրիմը խլուած իրենց մանկական սպիտակ
կուսութեան մէջ և կամ հարսանեկան ըզ-
գեստներով յափշտակուած. որքան անոնք
դառնօրէն ցոյց կու տան երկրաւոր ակըն-
կալութեան ունայնութիւնը, այնքան և կը
հաստատեն երկնային յոյսը:

Ո՞րքան թշուառ էին ծնողները, որքան
անմխիթար սիրելիները եթէ առաքելինե-
րուն և անմեղներուն համար յարութեան
յոյսը չըլլար: Այո՛, այո՛, անոնք որ Քրիս-
տոսի հետ ապրեցան, անոնք որ Քրիստոսի
քով ննջեցին, նոյնպէս Անոր հետ պիտի
զարթնուն. Անոր՝ որ ըսաւ թէ «Ես եմ յա-
րութիւն և կեանք»:

(Շարունակելի)

Հ. Ղ. ԱԼԻՇԱՆ

ՆԱՄԱԿԱՏՈՒՓ

Յարգելի խմբ. «Յուսաբեր»ի

«Le style c'est l'homme». ամէն արտայայտութիւն, խօսքի թէ գրի, անպայման
նետք կը կրէ զայն յղացող մտքին. եւ մենք ազատ ենք դիտելու, քննելու եւ քննա-
դատելու միշտ արդար սահմաններու մէջ, բայց ոչ փոխելու ինչ որ ուրիշներու ստա-
ցուածքի եւ իրաւունքի հարցին կը վերաբերի:

Հմմտ. Նարեկացի եւ Սիամանթօ. օտարներէն՝ De Amicis եւայլն:

Խմբագրութիւն